
Protokoll

Møte i faggruppe for mikrobiell økologi

Dato: 30.01.2020, kl. 11:00-16:00

Sted: VKMs lokaler, Sandakerveien 24 C, Inngang D 11.

Møteleder: Yngvild Wasteson

Deltakere

Pål Trosvik, Erik Joner, Yngvild Wasteson, Kaare Magne Nielsen, Ole Martin Eklo

Miljødirektoratet: Ingvild Riisberg

Forfall: Bjørnar Ytrehus, Elisabet Henie Madslien (permisjon), Øivind Bergh

Fra VKMs sekretariat: Siamak Yazdankhah (referent)

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Faggruppelederen ønsket velkommen til møtet.

Ingen hadde noe nytt å melde i forhold til habilitet.

Ny presentasjonsrunde siden det var første gang den nye observatøren fra Mdir deltok på vårt faggruppemøte.

2. Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent. Det var ingen kommentarer til protokollen fra forrige møte i faggruppen (23.05.2020).

3. Kort orientering fra det siste møtet i Hovedkomiteen

Møteleder gjennomgikk hva som var agenda på forrige HK-møte (6. desember 2019), deriblant:

- Uttalelse om «Uavhengige kunnskapssynteser – grunnlag for kunnskapsbaserte beslutninger i samfunnet,
- Rapport om kunnskapsbehov 2020

- Nytte- og risikovurdering av fisk i norsk kosthold
- CRISPR og andre genomredigeringsteknikker – implikasjoner for risikovurdering
- Identifisering og rangering av fremmedstoffer i mat
- VKM utnevnes som vitenskapelig myndighet under CITES 1. januar 2020.
-

Protokoller fra møter i hovedkomiteen publiseres på VKMs nettsider.

4. Orientering om Environmental Risk Assessment (ERA) av GMO-legemidler

Siamak Yazdankhah hadde en presentasjon om ERA av GMO-legemidler som VKM har jobbet med i de to siste årene. Ingvild Riisberg hadde tilleggsinformasjon til presentasjonen.

ERA-saker blir IKKE diskutert på faggruppemøter på grunn av konfidensialitet, men sekretariatet har laget en liten gruppe og lager en respons eller rapport som blir sendt til Miljødirektoratet.

5. Saker til behandling/orientering

Genredigeringsprosjektet - (fase 2 – Implication)

Faglig leder av prosjektet, Kaare M. Nielsen orienterte kort om status i saken. Arbeidet med denne delen av prosjektet tar utgangspunkt i EFSA's veiledningsdokumenter for helse- og miljørisikovurdering av GMO (to for planter, to for dyr, og et for mikroorganismer). Prosjektgruppens oppgave er å vurdere om veiledningsdokumentene kan benyttes for risikovurdering av genmodifiserte organismer eller om de må oppdateres/tilpasses/endres.

Risk assessment of antimicrobial resistance in wastewater treatment processes

Faglig leder av prosjektet, Yngvild Wasteson, orienterte om saken. Dette er en felles bestilling fra Miljødirektoratet og Mattilsynet. Gruppen hadde sitt første møte i januar i 2019.

Vi tar sikte på å publisere rapporten i første halvdel av 2020.

6. Nye saker

- **Import av grovfôr**

Sekretariatet ved Dean Basic (faggruppe for dyrehelse og dyrevelferd) informerte om saken.

Dette er en felles bestilling fra Mattilsynet og Miljødirektoratet. Bakgrunnen for bestillingen er bekymringer knyttet til import av store mengder av høy, halm, ensilasje og annet grovfôr som kunne medføre introduksjon og spredning av fremmede, skadelige organismer. Fra faggruppen deltar Bjørnar Ytrehus og Siamak Yazdankhah.

- **Import av amerikansk bison, domestisert jak og domestisert bøffel**
Sekretariatet ved Dean Basic (faggruppe for dyrehelse og dyrevelferd) informerte om saken. Dette er en bestilling fra Miljødirektoratet, men kan bli en felles bestilling med Mattilsynet. Det er behov å estimere risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold som følger av innførsel og hold, herunder eventuelt hold/utsetting utenfor innhegning av amerikansk bison, domestisert jak og domestisert bøffel. Dette er en sak som faggruppen vår vil være involvert i.
- **Forslag til selvinitiering**
Etter utfordring fra sekretariatet kom følgende forslag for selvinitiering i faggruppen:
 - 1- Overvåking av resistens i ikke-klinisk miljø (Kaare M. Nielsen)
 - 2- One-Health; hvorfor henger helsen til mennesker, dyr og miljø sammen? (Siamak Yazdankhah/Yngvild Wasteson)
 - 3- Effekter av klimaendringer på mikrobiell økologi (Elisabeth-Henie Madslie)Etter en drøfting ble faggruppen enige om alternativ 1. Kaare M. Nielsen skriver forslag til bestilling som vil diskuteres i sekretariatet og i faggruppen, før det oversendes til Mdir for kommentarer.

7. Kunnskapsbehov 2018-2020

I tråd med gjeldende strategi, utarbeidet VKM annet hvert år en rapport med oversikt over kunnskapsbehov som er avdekket i risikovurderingene. Den skal oppsummere kunnskapsbehov som er avdekket i risikovurderingene fra 2018-2019, og peke på fremtidige, sentrale kunnskapsbehov innen VKMs fagområder, gjerne i krysningsfeltet mellom mat og miljø. Nana Yaa Boahene, prosjektleder i dette prosjektet hadde sendt et Questback med ønske om å få svar på 3 spørsmål. FG11 hadde bare en risikovurdering i den aktuelle perioden (2018-2019) og det var «Current knowledge of the health and environmental risks of microbial-based cleaning products». Yngvild Wasteson, Elisabeth-Henie Madslie og Siamak fra sekretariatet utarbeidet et dokument og besvarte de spørsmålene. Dokumentet ble oversendt til prosjektlederen.

7. Nytt fra Miljødirektoratet

Ingvild Riisberg som er den nye observatøren fra Mdir presenterte seg og orienterte kort om Miljødirektoratetsovervåkingsprogrammer og prosess for å evaluere disse i 2020. Noen

eksempler på overvåkingsprogram er havforsuring, miljøgifter i kystområder, miljøgifter i bydyr, miljøprøvebanken, overvåking av sjøfugler, etc.

Videre orienterte hun om at Miljødirektoratet på oppdrag fra KLD deltar i en tverrfaglig ekspertgruppe som skal oppdatere kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for strategi for arbeid mot antibiotikaresistens (2015-2020). Komiteen består av representanter fra ulike organisasjoner; Folkehelseinstituttet, Havforskningsinstituttet, Helsedirektoratet, Veterinærinstituttet, Aker universitetssykehus, Universitetet i Bergen og Mattilsynet.

8. Nytt fra sekretariatet

Ingen

9. Saker til hovedkomiteen

Ingen saker ble nevnt under dette punktet.

10. Møter o.a. av felles interesse

11. Eventuelt

Ingen saker

12. Nye møtedatoer

Sekretariatet sender ut alternative møtedatoer via Doodle.